

*Odlučio je maknuti se
od ratnih događanja,
no nije uspio izbjeći smrt*

fra **Kornelije SUŠAC**

20 godina
sjemeništarač-gimnazijalac
Franjevačka hercegovačka
provincija - Mostar

Rođen je 25. kolovoza 1925. u Cernu, u župi Humac, od oca Blaža i majke Stojke, rođ. Luburić. Gimnaziju je polazio na Širokom Brijegu. Godine 1943. stupio je u franjevački samostan na Humcu. Jednostavne zavjete položio je 18. rujna 1944. u Veljacima.

Partizani su ga ubili 8. veljače 1945. u Mostarskom Gracu, zajedno s drugom franjevačkom braćom. Bio je u sedmom razredu gimnazije.

Godine 1993. dobili smo svjedočanstvo gospodina Ivana Sušca, brata pokojnoga fra Kornelija. On svjedoči:

Fra Kornelije se obukao na Humcu, a potom je otišao na Široki Brijeg. Imao je sklonost ka glazbi i svirao je usnu harmoniku. Godine 1945. pred naletom partizana sklonio se kod vlč. Zvonimira Grubišića u Mostarski Gradac, a Zvonimir je tada bio kapelan u Gracu. Partizani su ih ubitili i ubili između 8. i 14. veljače 1945. godine u Mostarskom Gracu. Ubojstva je počinila, kako je meni poznato, VI dalmatinska brigada. Kostii svih ubijenih su 1971. godine iz Mostarskog Graca prenesene u samostan na Široki Brijeg.

Tako nam je Ivan Sušac opisao što se dogodilo s njegovim bratom, koji je tada još bio učenik sedmog razreda gimnazije, pa je odlučio maknuti se od ratnih događanja, ali nije uspio izbjeći smrt. Pridružio se onom silnom mnoštvu mučenika Crkve u Hrvata.

Iako su franjevci bili nedužni i nisu nikome nikakva zla učinili, poslije su proglašeni najgorim zločincima, i to upravo od strane svojih ubojica. Evo što piše list *Nova Hrvatska* (1945.) u članku pod nazivom *Komunistički napadaji na svećenike*:

Kraljevski komunisti u Beogradu osjetili su sasvim dobro, da će krvavi hercegovački događaj odjeknuti u čitavom svijetu i da će to biti, ako ne prvi, a ono svakako jedan od najjačih dokaza, da se tu radi o

protubrvatskom, dakle protunarodnom i protuslobodarskom, velikosrbskom i komunističkom podvratu. Radi toga je službeni Beograd započeo široko zasnovanu promičbenu hajku protiv bosansko-hercegovačkih franjevaca i katoličkog svećenstva u tim brvatskim pokrajinama uobće. Oni nazivlju franjevce "zviđerima u redovničkoj haljini". Već sam taj rječnik odaje podrijetlo i nakanu tih ljudi.

Nadalje beogradska propaganda tvrdi da su franjevci na njih pucali i da su samostani bili prave utvrde. Time žele opravdati svoja zlodjela, ne samo protiv ljudi, dubovnih lica, nego i protiv crkvenih ustanova. Ne opažaju međjutim, da time u prvom redu priznaju svoja zlodjela, a s druge strane prikazuju u čudnom svjetlu čitavu svoju političku djelatnost...

Izvori i literatura:

Iskaz Ivana Sušca, 26. 3. 1993.

"Komunistički napadaji na svećenike", *Nova Hrvatska*, 16. 3. 1945., br. 63, str. 3.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hercegovački franjevački mučenici*, Mostar, 1992., str. 201.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hrvatske žrtve rata u Hercegovini*, Mostar, 1995., str. 38.